

Türkiye ve Azerbaycan'dan tarımsal işbirliği hamlesi

OSTİM Teknik Üniversitesi ve Azerbaycan Tarım Bakanlığı arasında tarıma dayalı yenilikçi projelerin hayata geçmesi ve tarımsal gelişme adına işbirliği protokolü imzalandı. 19 Ocak 2021 tarihinde çevrimiçi olarak yapılan protokol imza törenine; Tarım Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürü Hasan Özlü, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü Dr. Nevzat Birişik, TARNET Genel Müdür Yardımcısı Sönmez Buğra, **OSTİM** Teknik Üniversitesinden; Müttevelli Heyet Başkanı **OSTİM** Vakfı Başkanı **Orhan Aydın**, Rektör Prof. Dr. Murat Yülek, Rektör Yardımcısı, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ünsal Sığın, Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. Turan Şişman, Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Demiral Akbar, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Serhan Dağtaş, Öğretim Görevlisi ve Uluslararası İlişkiler Ofisi Direktörü Bakhtiyar Najafov (Moderatör), Uluslararası İlişkiler Ofisi Koordinatörü Selim Girayalp Azerbaycan Tarım Bakanlığından; Tarım Bakanlığı Tarım, İlim ve İnovasyon Merkezinin Direktörü İmran Cümşüdov, Tarım Bakanlığı Tarım, İlim ve İnovasyon Merkezinin Direktörü Farman Karimov, Tarım İlim ve İnovasyon Merkezi Müdür Yardımcısı Samir Süleymanov, Tarım, İlim ve İnovasyon Merkezi Müdür Yardımcısı Okbar Abbasov Tarım, İlim ve İnovasyon Merkezi Müdür Yardımcısı Tariyel Pahahov Bakan Müşaviri Faiq Xudayev Tarımsal Araştırma Enstitüsü Başkanı Nizami Hümmatov Tarımsal Araştırma Enstitüsü Başkan Yardımcısı Atif Zamanov Tarımsal Araştırma Enstitüsü Başkan Yardımcısı Axundzade Hacı Vahid katıldı.

"AZERBAYCAN İLE OLAN KARDEŞ İLİŞKİMİZİ GÜÇLENDİRECEK"

Protokol imza töreninde konuşan **OSTİM** Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Murat Yülek, Karabağ'da verilen mücadelenin tarımsal kalkınmayla birlikte taçlanacağını belirtti.

ken iki ülke arasındaki tarım, sanayi ve teknoloji alanındaki işbirliklerinin önemini vurguladı. Prof. Dr. Yülek konuşmasında; "Bugün içinde yaşadığımız kadim medeniyetlerin beşiği olan coğrafya, insan hayatının sağlıklı bir şekilde devam etmesinin anahtarını tarım ve hayvancılıkla çevre sağlığı için orman ve tabiatın yeşillendirilmesinde görülmüştür. Çünkü havada ve suda olan insanda da olacaktır. Tabi bu gelişmelerin tarım sektöründe özellikle kaydedilmesi de sanayi ve teknoloji sektöründeki gelişmelere dayanmaktadır. Dünyanın ekonomik faktörlerinin başında yer alan ve insanlığın yerleşik hayata geçmesinden itibaren hayatta kalmasını sağlayan tarım sektörü, hayatımızın sürdürülebilmesi, gıda güvenliğimizin sağlanabilmesi, istihdama katkısı ve insan hayatına ve diğer sektörlerle sağladığı diğer katkılarla önemini hiçbir zaman yitirmeyecek bir sektördür. Ne yazık ki 21. yüzyılda da hava da su da toprak da yara almıştır. Kaynaklarımızı korumak ve geliştirmek hayati bir önem taşımaktadır. Bu gelişim sürecinin multi disiplinler bir şekilde yenilikçi bir bakış açısıyla sanayi ve teknolojiyi içerecek bir çerçevede içerisinde yürütülmesi çok önemlidir. Bu bağlamda kardeş ülkemiz Azerbaycan'ın Türkiye ile şu anda gerçekleştirdiği imza töreniyle tohumunu atmakta olduğumuz tarım alanındaki işbirliğinin önemini anlatmaya kelimeler kifayyet etmez. Karabağ'ın cennet topraklarının tarımsal ve ekonomik açıdan Azerbaycan'a katkı getirmesini sağlamakta buradaki arkadaşlarımız ve bizlerin görevidir. Karabağ mücadelesinde Türkiye Türkleri ile Azerbaycan Türklerinin hep birlikte ele ele vererek bu toprak parçamızı geri alması hepimizi çok duygulandırdı. Ancak mücadele burada bitmiyor, asıl şimdi başlıyor. Ermeniler tarafından yakıp yıkılan bir milyondan fazla Azerbaycan Türkünün kaçkınlar haline gelmesine sebep olan saldırdan sonra artık o topraklarımızın Azerbaycan'ımızın diğer topraklarıyla birlikte tekrar cennet haline çevrilmesi yine tarımla ormancılıkla ve tabi ki sanayi ile olacak. Tarımın bütün unsurları sanayi ile doğ-

rudan ilgilidir. Tarıma karşı bir sanayi düşünülmez. Tabi ki sanayi ile mümkün olacak. Bizim gibi ülkelerin tarım ve sanayiyi birlikte düşünmesi gerekir" ifadelerini kullandı.

"AZERBAYCAN ARAZİLERİNİN YÜZDE 40'I TARIMA MÜSAİT"

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü (TAGEM) Dr. Nevzat Birişik de yaptığı konuşmada; "Son yıllarla Azerbaycan hükümetiyle de işbirliklerimiz var. Azerbaycan Tarım Bakanlığı, Gıda Güvenliği Otoritesi ve Cumhurbaşkanlığı Tarım Bürosu ile birlikte çalışıyoruz. Özellikle bu işbirliklerinin her iki taraf için de önemli bir potansiyel olduğunu düşünüyoruz. Türkiye büyük bir tarım ülkesi ve bu konuda ciddi bir tecrübesi var. Azerbaycan ekonomisinin büyük bir kısmı doğalgaz ve petrole bağlı ama tarım anlamında büyük bir potansiyele sahip. Türkiye topraklarının yüzde 25'i tarıma müsaitken, Azerbaycan arazilerinin yüzde 40'ı tarıma müsait. Azerbaycan, Hazar Denizi ve dağların da etkisiyle 7 iklimin yaşadığı çok değerli bir coğrafya. Nahçıvan'da tahıl üretimini artırmak için Türkiye'de kuruluğa dayalı geliştirdiğimiz çalışmalarını orada deniyoruz. Azerbaycan hükümetinin artan ekonomik faaliyetleri ve son zaferi, ekonomiyi çeşitlendirmek için ihracatı gerekli kılıyor. İhracat için çok güçlü karantina laboratuvarları, yetiştirme uzmanları, uluslararası kabul görmüş teşhis protokollerine ihtiyaç var. Şu anda biz TAGEM olarak bu konuda çalışıyoruz. 5 uzmanımız Bakü'ye gidip çalışacak ve oradaki kapasiteyi geliştirmek. TAGEM olarak **OSTİM**'deki tarıma dayalı çözümlerin geliştirilmesi için Ankara'daki 5 enstitümüzle bu çalışmaların bir paydaşı olmak istediğimizi ifade etmek istiyorum" dedi.

"İKİ DEVLET ARASINDA İLİŞKİLER DAHA YÜKSEK BOYUTA ULAŞACAK"

Azerbaycan Tarım Bakanlığı, Tarım, İlim ve İnovasyon Merkezinin Direktörü İmran Cümşüdov da gerçekleştirdiği konuşmada tarım üretim teknolojileri ve sanayileşme açısından yapılan işbirliğinin kardeş ülkeler Türkiye ve Azerbaycan açısından büyük öneme sahip olduğunu be-

lirtti. Cümşüdov; "Türkiye ve Azerbaycan iki dost ve kardeş ülkedir. Tüm sahalarda bu iki devlet arasındaki iletişimler çok yüksek seviyededir. Biz de aynı zamanda çalışıp kendi ilişkilerimizi daha da sıkılaştırmalıyız. Bugünkü törenimiz de bu amaca hizmet ediyor. Azerbaycan bir tarım ülkesidir. Nüfusun çoğu köylerde yaşıyor. Bu yüzden ülke başkanı Sayın İlham Aliyev'in başkanlığı altında bu sahada insanların iyi yaşamaları yönünde büyük işler görülmüş ve ne-ticede tarım sektörü en önemli sektörlerden biri haline gelmiştir. Artık ülkemizde bu yönde devamlılık temin olmuştur. Yerli üretim sayesinde yaşam seviyesi yükseltilmiş, hatta bir takım mahsuller yurt dışına ihracata başlanmıştır. Diğer ülkelerde olduğu gibi bizde de tarım alanında ilerleme diğer ülkelerle karşılıklı iş birlikleri sayesinde mümkün. Bunun için biz Türkiye devleti ile karşılıklı ilişkiler yürütmeliyiz. Yeni teknolojiler, genetik malzemeler, meyvecilik, kadro hazırlığı gibi işlerde faaliyet göstermeliyiz. Bu açıdan bugünkü bu tören çok büyük bir önem arz etmektedir. Bu tören sayesinde hem tarım hem de diğer sahalarda karşılıklı iş birlikleri güçlenecek ve iki devlet arasındaki ilişkiler daha yüksek boyuta ulaşacaktır. Herkes te-

şekkür ediyor ve bu anlaşmanın her iki taraf için hayırlı olmasını diliyorum" şeklinde konuştu.

"BU İŞ BİRLİĞİ GELECEK ORTAK PROJELERİN GERÇEKLEŞMESİNE YOLAÇACAKTIR"

Azerbaycan Tarımsal Araştırma Enstitüsü Başkanı Faiq Xudayev yaptığı konuşmada şunları kaydetti: "Bugün Tarımsal Araştırma Enstitüsünün hayatında önemli günlerden biridir. Diğer konularda olduğu gibi bu enstitü Azerbaycan'da tarım siyasetinin formallaşmasında büyük rol oynamaktadır. Tarımsal Araştırma Enstitüsü hakkında kısa bilgi vermek istiyorum. Bu enstitü 1950 yılından beri çalışıyor. Enstitü Bakü'de Hazar Denizi sahilinde yerleşiyor. Enstitü 8 şube 5 laboratuvarından oluşuyor. Bundan başka 11 farklı ilçede enstitünün çeşitli şubeleri faaliyet sürdürüyor. Enstitümüzün 320 kişilik çalışan heyeti var. Bugün **OSTİM** Teknik Üniversitesiyle özellikle tarım alanında yapacağımız iş birliği ülkemize yeni projelerin getirilmesi açısından önemli olacaktır. Diğer yandan bu iş birliği gelecek ortak projelerin gerçekleştirilmesine yol açacaktır. Bunun için bu ortaklığın gerçekleştirilmesinde katkı sağlayan ve emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunarım."